GradeMax

Mark Scheme (Results)

Pearson Edexcel International Advanced Level

In Greek (WGK02)

Paper 1 Writing and Research

Edexcel and BTEC Qualifications

Edexcel and BTEC qualifications are awarded by Pearson, the UK's largest awarding body. We provide a wide range of qualifications including academic, vocational, occupational and specific programmes for employers. For further information visit our qualifications websites at www.edexcel.com or www.btec.co.uk. Alternatively, you can get in touch with us using the details on our contact us page at www.edexcel.com/contactus.

Pearson: helping people progress, everywhere

Pearson aspires to be the world's leading learning company. Our aim is to help everyone progress in their lives through education. We believe in every kind of learning, for all kinds of people, wherever they are in the world. We've been involved in education for over 150 years, and by working across 70 countries, in 100 languages, we have built an international reputation for our commitment to high standards and raising achievement through innovation in education. Find out more about how we can help you and your students at: www.pearson.com/uk

January 2021
Publications Code WGK02_01_2101_MS
All the material in this publication is copyright
© Pearson Education Ltd 2021

General Marking Guidance

- All candidates must receive the same treatment. Examiners must mark the first candidate in exactly the same way as they mark the last.
- Mark schemes should be applied positively. Candidates must be rewarded for what they have shown they can do rather than penalised for omissions.
- Examiners should mark according to the mark scheme not according to their perception of where the grade boundaries may lie.
- There is no ceiling on achievement. All marks on the mark scheme should be used appropriately.
- All the marks on the mark scheme are designed to be awarded. Examiners should always award full marks if deserved, i.e. if the answer matches the mark scheme. Examiners should also be prepared to award zero marks if the candidate's response is not worthy of credit according to the mark scheme.
- Where some judgement is required, mark schemes will provide the principles by which marks will be awarded and exemplification may be limited.
- When examiners are in doubt regarding the application of the mark scheme to a candidate's response, the team leader must be consulted.
- Crossed out work should be marked UNLESS the candidate has replaced it with an alternative response.

SECTION A: Translation

Apply the grid for each half of the translation (20 marks).

Question Number	**Indicative answer** **Manipulation of language: translation into Greek (AO2)**	
1	Πολλοί από εμάς κάνουμε όνειρα/ονειρευόμαστε πως αφήνουμε τη δουλειά μας και την αγχώδη ζωή στην πόλη και μετακομίζουμε σ' ένα γραφικό νησί. Τώρα, ένα νησί στην Ελλάδα μπορεί να κάνει αυτό το όνειρο πραγματικότητα. Τα Αντικύθηρα είναι ένα μικρό νησί και βρίσκεται ανάμεσα στην Κρήτη και στην Πελοπόννησο. Μέχρι πέρσι, μόνο 24 άτομα ζούσαν μόνιμα εκεί. Ελπίζοντας πως θα ξαναδώσουν ζωή στο νησί, οι τοπικές αρχές προσπαθούν να βρουν οικογένειες που έχουν πάνω από τρία παιδιά και είναι πρόθυμες να ζήσουν και να δουλέψουν εκεί. Υπόσχονται να δώσουν σε κάθε οικογένεια €500 το μήνα, δωρεάν διαμονή ακόμα και δωρεάν φαγητό. Ο δήμαρχος είπε σε μια συνέντευξη πως οι ντόπιοι είναι πρόθυμοι να φιλοξενήσουν αυτούς που θέλουν να έρθουν και να επισκεφτούν το νησί, για να γνωρίσουν τον τρόπο ζωής από κοντά. «Οι οικογένειες θα είναι σε θέση να αποφασίσουν αν θα μετακομίσουν εδώ μόνιμα, όταν ξέρουν ακριβώς πώς είναι να ζεις σ' ένα νησί. Ψάχνουμε ανθρώπους να δουλέψουν ως αγρότες, χτίστες ή αρτοποιοί. Από τότε που ανακοινώθηκε αυτό το σχέδιο, πάνω από δεκαπέντε διαφορετικές οικογένειες μας τηλεφώνησαν, για να μάθουν περισσότερες λεπτομέρειες». Τα Αντικύθηρα μπορεί να απέχουν μόνο 45 λεπτά με το αεροπλάνο από την Αθήνα, αλλά δεν έχουν τράπεζα και έχουν μόνο ένα κατάστημα. Παρ' όλα αυτά, έχουν ηλεκτρισμό και διαδίκτυο.	

Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable language.
Level 1	1-2	● Very limited use of correct vocabulary and grammar ● Very repetitive or incoherent structures/lexis ● Overall, communication is severely hindered
Level 2	3-4	● Occasional use of correct vocabulary and grammar

		● Frequent lapses in structure/lexis ● Overall, communication is infrequent
Level 3	5-6	● Acceptable use of correct vocabulary and grammar ● Some lapses in structure/lexis ● Overall, communication is achieved despite errors
Level 4	7-8	● Good use of correct vocabulary and grammar ● Occasional lapses in structure/lexis ● Overall, communication is sound
Level 5	9-10	● Excellent use of correct vocabulary and grammar ● A variety of structures have been correctly used, including idiomatic phrases, allowing for occasional, insignificant errors ● Overall, communication is excellent.

SECTION B: Creative/Discursive Essay
Apply both grids once to the essay (30 marks).

Question Number	**Content and communication (AO1)**
2	Indicative content: **Discursive Essay** • Γενική εισαγωγή στο θέμα των πιθανών προβλημάτων που σχετίζονται με τον σύγχρονο αθλητισμό • Επιχειρηματολογία που δείχνει μια κριτική αντιμετώπιση του θέματος σε σχέση με τις απόψεις και τα ερωτήματα της αρθρογράφου. Μια σφαιρική απάντηση θα απευθύνεται στα αίτια και στις προτεινόμενες λύσεις ζητημάτων, όπως π.χ. η βία στα γήπεδα, ο φανατισμός ή ρατσισμός των οπαδών, το ντόπιγκ, το κέρδος που αντικατέστησε την ευγενή άμιλλα κ.τ.λ. • Συμπέρασμα, έκφραση και δικαιολόγηση της άποψης του υποψηφίου σχετικά με το θέμα. Το συμπέρασμα πρέπει να απορρέει λογικά από την επιχειρηματολογία που προηγείται και η οποία θα πρέπει να βρίσκεται σε διάλογο με τις κεντρικές ιδέες του αποσπάσματος. **Creative Essay** • Μια μικρή εισαγωγή στο θέμα: Αγαπητή/αγαπητέ,

	Διάβασα με ενδιαφέρον τις απόψεις σου και θα ήθελα να απαντήσω εκφράζοντας τον προβληματισμό μου πάνω στο θέμα και στα ερωτήματα που θέτεις ... • Κύριο θέμα: Λεπτομέρειες όσον αφορά την προσωπική εμπειρία. Αυτή μπορεί να αφορά σε θετικά παραδείγματα ή σε αρνητικές εμπειρίες που θα σχετίζονται με τα θέματα που θέτει ο/η αρθρογράφος. Η περιγραφή πρέπει να συνοδεύεται από μια κριτική αντιμετώπιση και ερμηνεία των παραδειγμάτων και συμπεράσματα σχετικά με την αξία και τα προβλήματα του αθλητισμού, αλλά και πιθανές λύσεις. Π.χ. η ύπαρξη κοντινών και φτηνών αθλητικών εγκαταστάσεων υπήρξε καταλύτης, ώστε να μπορεί να αθλείται ο γράφων/η γράφουσα, χωρίς να ανήκει σε έναν αθλητικό σύλλογο. Έτσι ωφελήθηκε πολύ, και όσον αφορά τη φυσική κατάσταση και την ανάπτυξη αυτοπειθαρχίας. Είναι σημαντικό λοιπόν να υπάρχουν γυμναστήρια και γήπεδα σε κάθε γειτονιά, ώστε να μην αναγκάζεται ο νέος ή η νέα να ανήκει σε κάποια αθλητική ομάδα που καλλιεργεί το φανατισμό. Συμπέρασμα: Ένας σφαιρικός και συνοπτικός επίλογος, ο οποίος θα διατυπώνει συμπεράσματα που απορρέουν λογικά και είναι βασισμένα στα ανωτέρω.

Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable material
Level 1	1-3	• Less than a quarter of what is written will have shown the ability to express ideas relevant to the narrative, report or description required, and ideas hardly follow a logical sequence • The piece is rarely coherent and there is so much digression that the overall theme or purpose of the piece is greatly obscured
Level 2	4-6	• Around a third of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, with only occasional evidence of ideas following a logical sequence

		● The piece is occasionally coherent and while there is some digression from the topic, the overall theme or purpose is generally clear
Level 3	7-9	● Around a half of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, and some evidence of ideas following a logical sequence ● The piece is sometimes coherent and there is digression from the topic, but the overall theme or purpose is clear
Level 4	10-12	● Around three-quarters of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, with much evidence of ideas following a logical sequence ● The piece is mostly coherent and while there may be occasional ambiguity or digression from the topic, these appear to be aberrations in an otherwise pertinent piece of work (in creative essays, there is considerable variety and interest and the reader's attention is captured)
Level 5	13-15	● All of what is written will have shown the ability to express ideas in a logical sequence, and errors do not interfere with the comprehension. ● The piece is entirely coherent and while there may be very minor ambiguities or digression from the topic, the piece is confident, fluent, pertinent and purposeful (in creative essays, there is exemplary variety and interest and the piece is a pleasure to read).

Question Number	**Quality of language (AO2)**	
2		
Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable language.
Level 1	1-3	● Limited range of vocabulary and grammatical structures, which are rarely used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Lexis and grammar may not be accurate, with a high degree of repetition
Level 2	4-6	● Adequate but predictable range of vocabulary and grammatical structures, only occasionally used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Lexis and grammar are occasionally accurate
Level 3	7-9	● Satisfactory range of vocabulary and grammatical structures, sometimes used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Good control of basic language, but there may be errors particularly with more complex structures/lexis
Level 4	10-12	● Good range of vocabulary and grammatical structures generally used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Only occasional lapses in lexical and grammatical control
Level 5	13-15	● Wide range of vocabulary and grammatical structures used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Very good control/accuracy with very few errors.

SECTION C: Research based Essay

Apply all three grids once to the essay (30 marks).

Question Number	**Content and communication (AO1)** **Indicative Content**
3	**(a) Ποιος είναι κατά τη γνώμη σου ο σημαντικότερος πολιτικός ηγέτης της περιόδου που μελέτησες; Περίγραψε την προσφορά του και δικαιολόγησε την επιλογή σου.** Ανοιχτή ερώτηση. Η απάντηση θα πρέπει να περιλαμβάνει λεπτομέρειες που αφορούν στα έργα και στις ημέρες της ηγετικής προσωπικότητας και σχετική επιχειρηματολογία για τη σπουδαιότητά της. Πιθανά παραδείγματα ηγετών μπορεί να είναι ο Κωνσταντίνος Καραμανλής, ο Γεώργιος Παπανδρέου, κ.τ.λ. **(b) «Η βασιλική οικογένεια είχε έναν ενεργό ρόλο στη διακυβέρνηση της χώρας». Ανάπτυξε το θέμα και σχολίασε τη δήλωση με συγκεκριμένα παραδείγματα.** Μια γενική και σύντομη αναφορά στο ιστορικό και στο προφίλ της μοναρχίας στην Ελλάδα και τοποθέτηση πάνω στο θέμα της ερώτησης. • Λεπτομέρειες που αφορούν στη σχέση μεταξύ της βασιλικής οικογένειας και του πολιτικού κόσμου και στα αίτια πιθανών εντάσεων, π.χ. για το θέμα της διάθεσης κεφαλαίων του δημόσιου προϋπολογισμού για την προίκα της πριγκίπισσας Σοφίας • Λεπτομέρειες που αφορούν στην ανάμειξη της βασιλικής οικογένειας σε ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη διακυβέρνηση του κράτους, π.χ. με τις εκλογές του 1961 και με το στρατιωτικό πραξικόπημα του 1967 • Λεπτομέρειες που αφορούν στις σχέσεις μελών της βασιλικής οικογένειας με πρωθυπουργούς ή εκάστοτε αρχηγούς κομμάτων, π.χ. της βασίλισσας Φρειδερίκης με τον Κωνσταντίνο Καραμανλή, του βασιλιά Κωνσταντίνου με τον Γεώργιο Παπανδρέου, ο ρόλος του στην ανατροπή της κυβέρνησης κ.τ.λ.. Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν λογικά και απορρέουν από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

4	**(a) Περίγραψε και σχολίασε τα έργα μιας προσωπικότητας που επηρέασε την πορεία της Κύπρου, κατά τη διάρκεια της περιόδου που μελέτησες. Δικαιολόγησε την απάντησή σου.** Ανοιχτή ερώτηση. Η απάντηση θα πρέπει να περιλαμβάνει λεπτομέρειες που αφορούν στα έργα και στις ημέρες της προσωπικότητας και σχετική επιχειρηματολογία για τη σπουδαιότητά της, όσον αφορά την πορεία της χώρας. Πιθανά παραδείγματα μπορεί να είναι ο Νικόδημος Μυλωνάς, ο Μακάριος Γ', ο Γρίβας, κ.τ.λ.. **(b) Τα Οκτωβριανά: περίγραψε και σχολίασε τα αίτια, τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν και τις συνέπειες του κινήματος του 1931.** Ο μήνας συγκρούσεων και τα γεγονότα που συνέβησαν τον Οκτώβριο του 1931 είναι γνωστά ως «Οκτωβριανά». • Τα αίτια που οδήγησαν στην ένταση των σχέσεων και στην εξέγερση που ακολούθησε ήταν πολλά. Π.χ. η ατμόσφαιρα δυσαρέσκειας και το αίσθημα εξαθλίωσης που επικρατούσαν κατά τη δεκαετία του 1930, λόγω των κυβερνητικών διαταγμάτων και της αποικιοκρατικής πολιτικής σε ζητήματα οικονομίας και παιδείας • Οι συγκρούσεις άρχισαν την 21η Οκτωβρίου με διαδηλώσεις και διαμαρτυρίες, όπως π.χ. αυτές στην Εμπορική Λέσχη και στο Κυβερνείο, κατά τη διάρκεια των οποίων οι διαδηλωτές έβαλαν φωτιά σε αυτοκίνητα και στο Κυβερνείο • Η απάντηση της αποικιοκρατικής κυβέρνησης υπήρξε σκληρή και περιελάμβανε μέτρα, όπως π.χ. τον κατ' οίκον περιορισμό από τη δύση ως την ανατολή του ηλίου, την εξόριση διαφόρων προσώπων, όπως του Μητροπολίτη Κιτίου Νικοδήμου Μυλωνά, επιπλέον φορολογία κ.τ.λ. Η περίοδος ανελευθερίας που ακολούθησε είναι γνωστή ως Παλμεροκρατία. Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν λογικά και απορρέουν από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

5	**(a) Περίγραψε τα στοιχεία που κάνουν τρία έργα από αυτά που μελέτησες να ξεχωρίζουν. Δικαιολόγησε την απάντησή σου με παραδείγματα από τρεις ταινίες ή ντοκιμαντέρ.** Ανοιχτή ερώτηση. Η απάντηση θα μπορεί να περιλαμβάνει λεπτομέρειες από ταινίες που εστιάζουν στα οικονομικά και πολιτικά συμφραζόμενα της Ελλάδας της κρίσης (π.χ. *Μπραζιλέρο, Days of change*) ή ταινίες που εστιάζουν στο υπαρξιακό δράμα των πρωταγωνιστών (π.χ. *Ακαδημία Πλάτωνος, September*). Τα στοιχεία που συμβάλλουν στο να γίνει η κάθε ταινία επιτυχημένη μπορεί να περιλαμβάνουν: στοιχεία πλοκής, π.χ. το τέλος στην ταινία *Μπραζιλέρο*, στοιχεία χιούμορ, π.χ. στις συζητήσεις της παρέας στην *Ακαδημία Πλάτωνος*, κινηματογραφικές τεχνικές, π.χ. οι αυθεντικοί διάλογοι στην ταινία *Little Land,* κ.τ.λ. **(b) Περίγραψε τις συγκρούσεις που βιώνουν οι χαρακτήρες σε τρία έργα. Ανάλυσε τη σημασία τους με παραδείγματα από τρεις ταινίες ή ντοκιμαντέρ που μελέτησες.** Οι συγκρούσεις στις ταινίες και στα ντοκιμαντέρ συχνά σηματοδοτούν σημαντικές αλλαγές στην πλοκή των ταινιών και στην πορεία των πρωταγωνιστών. • Οι συγκρούσεις συχνά παίρνουν τη μορφή εντάσεων στις διαπροσωπικές σχέσεις και κάνουν τους πρωταγωνιστές να αναθεωρήσουν τις θέσεις τους και να προσαρμοστούν σε νέα δεδομένα. Π.χ. στις ταινίες *Ακαδημία Πλάτωνος* και *Μπραζιλέρο,* ο Σταύρος και ο Βασίλης και οι ελεγκτές της Ε.Ε. αντίστοιχα αλλάζουν τις απόψεις τους μέσα από τις εντάσεις με το οικογενειακό ή το επαγγελματικό τους περιβάλλον • Οι συγκρούσεις με τις αντίξοες συνθήκες της ζωής οδηγούν συχνά τους πρωταγωνιστές σε μία νέα αγωνιστικότητα και πεποίθηση για την κατάκτηση της ευτυχίας τους. Π.χ. η Άννα στην ταινία *September* αποκτά μια νέα αυτοπεποίθηση μετά τη σύγκρουσή της με τους πρώην-φίλους γείτονες. Τα παραδείγματα του Γιώργου, του Ηλία και του Γρηγόρη στο ντοκιμαντέρ *Days of Change* δείχνουν το αγωνιστικό πνεύμα και το αίσθημα αλληλεγγύης που διακρίνουν τους ανθρώπους που αντιμετωπίζουν τις συγκρούσεις με το κατεστημένο θαραλλέα • Οι συγκρούσεις συχνά μπορεί να πάρουν τη μορφή μιας έντασης ανάμεσα σε διαφορετικούς τρόπους ή τόπους ζωής. Αυτό συμβαίνει π.χ. στο ντοκιμαντέρ *Little Land*, όπου οι χαρακτήρες από τα

	αστικά κέντρα παίρνουν μαθήματα ζωής, όταν έρχονται αντιμέτωποι με την ανθρωπογεωγραφία του αγροτικού νησιού. Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.
6	**(α) Περίγραψε τις κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες της εποχής στην οποία αναφέρονται οι ταινίες. Ανάλυσε με παραδείγματα από τρεις ταινίες τον τρόπο που αυτές επηρεάζουν τους πρωταγωνιστές.** Οι κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες της εποχής στην οποία ζουν οι πρωταγωνιστές (μικροί και μεγάλοι) επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τη ζωή τους. • Οι κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες της εποχής επηρεάζουν αρνητικά τις πρακτικές λεπτομέρειες της ζωής πολλών χαρακτήρων και την ευτυχία τους. Π.χ. στην ταινία *Τα Δελφινάκια του Αμβρακικού* η φτώχεια και οι κοινωνικές προλήψεις οδηγούν τον μικρό Πάνο στον αποκλεισμό, στη στέρηση ιατρικής περίθαλψης και στην περιθωριοποίηση. Στην ταινία *Ένα Τραγούδι δε φτάνει* οι καταπιεστικές κοινωνικοπολιτικές συνθήκες έχουν σαν αποτέλεσμα να μεγαλώσει η μικρή Όλγα χωρίς τη μητέρα της και να βιώσει την προσωπική εγκατάλειψη. Στην ταινία *Δύσκολοι Αποχαιρετισμοί: ο μπαμπάς μου*, οι οικονομικές δυσκολίες και η απουσία του πατέρα οδηγούν σε οικογενειακές εντάσεις και καβγάδες και έχουν αρνητικό αντίκτυπο σε όλα τα μέλη. Στην ταινία *Πολίτικη Κουζίνα* η διαπολιτισμική ταυτότητα της κοινωνίας καταστρέφεται από την πολιτική και η οικογένεια Ιακωβίδη οδηγείται στον εκτοπισμό • Οι κοινωνικές συμβάσεις και τα πρότυπα της εποχής επηρεάζουν την ψυχολογία, τη συμπεριφορά των φύλων και τις επιλογές τους. Π.χ. στην ταινία *Πολίτικη Κουζίνα* ο μικρός Φάνης καταπιέζεται από τις συμβάσεις που θεωρούν πως ένας άνδρας δεν πρέπει να μαγειρεύει. Στην ταινία *Peppermint* οι κυρίαρχες κοινωνικές αξίες της πατριαρχικής οικογένειας οδηγούν τον Στέφανο σε συνεχείς συγκρούσεις με τον πατέρα του, ενώ περιθωριοποιούν τον ρόλο της μητέρας του.

	Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης. **(b) Περίγραψε και σχολίασε τους αποχαιρετισμούς στις ταινίες που μελέτησες. Ανάλυσε τον τρόπο που επηρεάζουν τους πρωταγωνιστές με παραδείγματα από τρεις ταινίες** Οι αποχαιρετισμοί στις ταινίες σηματοδοτούν μια στροφή στην πλοκή και συχνά ολοκληρώνουν τον κύκλο διαφόρων γεγονότων, κυριολεκτικά ή μεταφορικά. • Οι κοινωνικοπολιτικές συνθήκες συχνά οδηγούν σε αποχαιρετισμούς μεταξύ φίλων ή μελών της οικογένειας και σηματοδοτούν το πέρασμα της πλοκής σε μια άλλη εποχή και φάση στη ζωή των πρωταγωνιστών. Η επανένωση γίνεται, όταν τα παιδιά, που έχουν βιώσει το τραύμα του αποχωρισμού, έχουν πια ενηλικιωθεί. Παραδείγματα σαν αυτά βλέπουμε στις ταινίες *Πολίτικη Κουζίνα, Ένα Τραγούδι δε φτάνει, Peppermint* • Ο θάνατος οδηγεί σε αποχωρισμό στην ταινία *Δύσκολοι Αποχαιρετισμοί: ο μπαμπάς μου*. Το τελευταίο αντίο, ο συμβολικός αποχαιρετισμός της τελευταίας σκηνής, δείχνει τον μικρό Ηλία, που μέχρι τότε προσπαθούσε να κρατήσει τον πατέρα του ζωντανό με διάφορους τρόπους, να συμφιλιώνεται με την απώλεια • Ο αποχαιρετισμός επίσης σηματοδοτεί την απομάκρυνση από έναν τόπο και έναν τρόπο ζωής. Οι αποχαιρετισμοί συμβολίζουν το τέλος μιας ειδυλλιακής ζωής (όπως π.χ. της οικογένειας Ιακωβίδη στην Κωνσταντινούπολη, στην ταινία *Πολίτικη Κουζίνα*) ή το τέλος μιας ανέμελης παιδικής αθωότητας (όπως π.χ. στην περίπτωση του Πέτρου, του Πάνου και της Ανθούλας, στην ταινία *Τα Δελφινάκια του Αμβρακικού*). Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.
7	**(a) Ανάλυσε τη σημασία και τον ρόλο της θρησκείας στα ποιήματα του Καβάφη. Ανάπτυξε το θέμα με παραδείγματα από τρία ποιήματα.**

	Η θρησκευτική πίστη, είτε ως πραγματική αξία είτε ως μέσο κοινωνικής ανάδειξης ή ασφάλειας, αποτελεί ένα βασικό στοιχείο της θεματολογίας του Καβάφη. • Η θρησκεία αποτελεί μια αμφιλεγόμενη αξία που συμβολίζει τη μεταβατικότητα των εποχών και μπορεί να επηρεάσει τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων και την κοινωνική υπόσταση των χαρακτήρων. Π.χ. στο ποίημα «Μύρης Αλεξάνδρεια του 340 μ.Χ.», όπου ο παγανιστικός τρόπος ζωής και η σύγκρουσή του με τον Χριστιανισμό ενσαρκώνεται στη σχέση μεταξύ του Μύρη και του εραστή του. Στο ποίημα «Ο Ιουλιανός εν Νικομηδεία», ο Ιουλιανός χρησιμοποιεί τη θρησκεία ως προσωπείο και πολιτικό εργαλείο, για να κερδίσει εντυπώσεις και αποδοχή • Η θρησκευτική πίστη παρουσιάζεται ως μια αξία που υπόκειται σε αλλαγές, επηρεάζεται από τις κυρίαρχες αξίες της εποχής και συχνά εξυπηρετεί προσωπικά συμφέροντα. Π.χ. στο ποίημα «Η Αρρώστια του Κλείτου», η γριά υπηρέτρια υιοθετεί δύο διαφορετικές θρησκείες, πρώτα για να εξασφαλίσει δουλειά και ύστερα για να εξασφαλίσει την υγεία του Κλείτου. Στο «Ιγνατίου Τάφος», ο Κλέων/Ιγνάτιος περνάει από την ειδωλολατρεία στον Χριστιανισμό και κερδίζει την αιώνια ζωή. Στο «Ας φρόντιζαν», η σχέση του νέου με τη θρησκεία είναι επιφανειακή και χρησιμοθηρική. Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης. **(b) Πώς πραγματεύεται ο Καβάφης τον ρόλο και τη σημασία της αγάπης, είτε προς πρόσωπα είτε προς ιδανικά; Περίγραψε και σχολίασε με παραδείγματα από τρία ποιήματα.** Η αγάπη για τον Καβάφη έχει πολλές μορφές. Το αντικείμενό της μπορεί να είναι ένα ιδανικό (πατρίδα, ποίηση) ή ένα άλλο άτομο. • Η αγάπη για την πατρίδα παίρνει τη μορφή πραγματικής αφοσίωσης στην περίπτωση π.χ. της Κρατησίκλειας στο «Εν Σπάρτη». Ενώ στο ποίημα «Εις Ιταλικήν παραλίαν», η φράση «Α σήμερα βεβαίως» υπονομεύει τον πατριωτισμό του Ιταλιώτη νέου. Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και στην περίπτωση της Κλεοπάτρας στο «Αλεξανδρινοί βασιλείς». Έτσι η αγάπη προς αυτό το ιδανικό φαίνεται να είναι ασταθής και στο έλεος των συνθηκών

	• Η αγάπη προς το ιδανικό της ποίησης φαίνεται να παραμένει αναλλοίωτη και να αντέχει στον χρόνο. Σχετικά παραδείγματα αποτελούν τα ποιήματα «Μελαγχολία τοῦ Ἰάσονος Κλεάνδρου· ποιητοῦ εν Κομμαγηνῇ· 595 μ.Χ.» και στο «Δαρείος». Η αγάπη προς το ιδανικό της ποίησης υπερέχει, διαρκεί στον χρόνο και δίνει ικανοποίηση • Η θεματολογία που αφορά τον έρωτα συχνά εστιάζει σε σχέσεις που αποδεικνύονται ευάλωτες στον χρόνο, στα γηρατειά, στις κοινωνικές συμβάσεις ή στον θάνατο. Συχνά ο έρωτας εξασθενίζει λόγω του χρόνου, όπως π.χ. στα ποιήματα «Ο ήλιος του απογεύματος», «Μέρες του 1903», «Θυμήσου σώμα», «Απ' τες εννιά». Η διαχρονικότητα της ποίησης συχνά υπερέχει της αγάπης, η οποία φαίνεται πιο ευάλωτη στις συνθήκες, όπως π.χ. στο ποίημα «Η αρχή των». Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.
8	**(a) Περίγραψε και ανάλυσε τη σημασία των οικογενειακών σχέσεων με παραδείγματα από τρία διηγήματα της συλλογής.** Πολλά διηγήματα πραγματεύονται έμμεσα ή άμεσα το θέμα των οικογενειακών σχέσεων και τη σημασία τους για την ευτυχία και πρόοδο των χαρακτήρων. • Η αποξένωση από την οικογένεια, λόγω του σύγχρονου τρόπου ζωής και της απομάκρυνσης των μελών, δημιουργεί εντάσεις, παρανοήσεις και αποξένωση. Σχετικά παραδείγματα που κυρίως αφορούν την περιθωριοποίηση και μοναξιά που βιώνει η τρίτη ηλικία, βλέπουμε στα διηγήματα «Η παραδουλεύτρα» και «Το Φυλλάδιο» • Η σημασία του να μεγαλώνει κάποιος μέσα στη θαλπωρή της οικογένειας και το αρνητικό αντίκτυπο της απώλειας ενός μέλους είναι χαρακτηριστικά θέματα. Π.χ. στο διήγημα «Ρολογάκι χειρός» φαίνεται ξεκάθαρα η δύναμη του δεσμού μεταξύ γονέα και παιδιού και το βαθύ τραύμα που αφήνει η απώλεια. Παράλληλα στο διήγημα «Όμως ο μπαμπάς δεν ερχόταν» η Έλλη Αλεξίου ζωντανεύει την απελπισία που βιώνει μια οικογένεια λόγω της απουσίας του πατέρα, που είναι πολιτικός

εξόριστος, και το μέγεθος της αυτοθυσίας της μητέρας. Ο θάνατος έχει καταστρεπτικές συνέπειες για την ευτυχία της οικογένειας, όπως φαίνεται π.χ. στο διήγημα «Ο γιος του θυρωρού»

- Η νοσταλγία για έναν παλιότερο τρόπο ζωής κατά τον οποίο η οικογένεια ήταν δεμένη φαίνεται στο διήγημα «Πάσχα τ' Απρίλη». Π.χ. ο αφηγητής αναπολεί τα ανέμελα παιδικά του χρόνια και το δέσιμο με τη γιαγιά του.

Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

(b) Περίγραψε την κοινωνία της εποχής στην οποία αναφέρονται τα διηγήματα της συλλογής. Εξήγησε τον ρόλο που παίζει με παραδείγματα από τρία διηγήματα.

Στα διηγήματα της συλλογής η μορφή της κοινωνίας επηρεάζει τις τύχες των χαρακτήρων και τον τρόπο που διεκδικούν την ευτυχία τους. Η περιγραφή της κοινωνίας μας δίνει επίσης χρήσιμα στοιχεία για τις συμβάσεις και τους κανόνες που κυριαρχούσαν σε διαφορετικές εποχές.

- Η κοινωνία της οικονομικής και μεταναστευτικής κρίσης και της κρίσης των ανθρωπίνων σχέσεων φαίνεται σε διηγήματα όπως π.χ. «Το φυλλάδιο», «Στο Φωτεινό Δωμάτιο» και «Με το Λεωφορείο», τα οποία περιγράφουν το κλίμα της εποχής

- Η κοινωνία των ιστορικών και πολιτικών συντεταγμένων που αποτυπώνουν την τύχη ενός τόπου μέσα στον χρόνο φαίνεται στα διηγήματα «Το συρματόπλεγμα του αίσχους», «Η τελευταία μέρα της κατοχής» και «Nicossienses»
- Η κοινωνία μιας παλαιότερης εποχής μπορεί μεν να διακρινότανε από ανέχεια και δυσκολίες, αλλά ταυτόχρονα χαρακτηριζότανε από πιο ουσιαστικές ανθρώπινες σχέσεις. Τέτοιας μορφής κοινωνίες βλέπουμε σε διηγήματα όπως π.χ. «Ο καινούργιος», «Πάσχα τ' Απρίλη» κ.τ.λ..

Ο επίλογος θα εστιάσει σ' ένα συμπέρασμα που θα απορρέει λογικά από τα ανωτέρω.

Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable material.
Level 1	1-2	● The student has shown minimal factual knowledge of the topic, text or film ● There is no relevant supporting evidence from the topic, text or film ● Only superficial details in the response
Level 2	3-4	● The student has shown some basic, generic factual knowledge of the topic, text or film ● There is limited relevant supporting evidence from the topic, text or film ● There is limited depth in the response
Level 3	5-6	● The student has shown acceptable factual knowledge of the topic, text or film ● There is some variety of relevant supporting evidence from the topic, text or film ● There is some depth in the response
Level 4	7-8	● The student has shown good factual knowledge of the topic, text or film ● There is a good range of relevant supporting evidence from the topic, text or film ● There is a good level of depth in the response
Level 5	9-10	● The student has shown excellent factual knowledge of the topic, text or film. ● There is a wide range of relevant supporting evidence from the topic, text or film. ● There is a high level of depth in the response.

Question Number	**Quality of language (AO2)**	
3-8	**Content sub-heading 1** – exemplification **Content sub-heading 2** –exemplification	
Level	Mark	Descriptor
	0	No rewardable language.
Level 1	1	● Communication is only occasionally achieved even at a basic level ● Grammatical structures are basic and mostly used incorrectly ● Vocabulary is often lacking or incorrect
Level 2	2	● Communication is sometimes achieved at a basic level ● Candidate has used mostly common structures, and these are sometimes used correctly ● Vocabulary is limited in range
Level 3	3	● Communication is achieved most of the time ● Common grammatical structures are mostly used correctly, and though there is some use of less common structures, they may contain errors ● Vocabulary is acceptable in range
Level 4	4	● Communication is achieved almost all of the time ● A good range of common grammatical structures are used correctly; some less common structures are used correctly ● Vocabulary is good in range and includes specialist terms relevant to the topic, text or film
Level 5	5	● Communication is fluent and varied throughout. ● A wide range of both common and less common grammatical structures are mostly used correctly. ● Vocabulary is excellent in range and shows knowledge of many specialist terms relevant to the topic/text.

Question Number	**Critical analysis (AO3), organisation and development (AO2)**	
3-8	**Content sub-heading 1** – exemplification **Content sub-heading 2** –exemplification	
Level	Mark	Descriptor
	0	No evidence of a critical, analytical understanding of the topic, text or film
Level 1	1-3	● (AO3) a superficial description in response to the question ● (AO2) limited links between ideas, leading to limited coherence throughout ● (AO3) lacks conclusive remarks that are linked to, or substantiated by, the essay content
Level 2	4-6	● (AO3) a partial explanation in response to the question ● (AO2) occasional links between ideas and some attempts to justify these, and organisation within paragraphs is sometimes present ● (AO3) conclusive remarks that may only be tangentially linked to, and are only occasionally substantiated by, the essay content
Level 3	7-9	● (AO3) a full explanation in response to the question ● (AO2) some justified links between ideas, and coherent organisation between paragraphs is occasionally present ● (AO3) conclusive remarks which are linked to the essay and are sometimes substantiated by the essay content
Level 4	10-12	● (AO3) a critical analysis in response to the question, albeit applied inconsistently ● (AO2) justified links between ideas, and coherent organisation between paragraphs is mostly present ● (AO3) conclusive remarks which are linked to the essay, are mostly substantiated by the essay content and show a developing individual response
Level 5	13-15	● (AO3) a full evaluation in response to the question ● (AO2) consistently justified links between ideas leading to a well-organised and coherently developed argument throughout ● (AO3) conclusive remarks which are linked to the essay, are always substantiated by the essay content and show insightful observations that form an individual response

Pearson Education Limited. Registered company number 872828
with its registered office at 80 Strand, London, WC2R 0RL, United Kingdom